MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT DR.
FRANCESCO DEPASQUALE

Seduta tas-26 ta' Marzu, 2012

Avviz Numru. 337/2007

Bonnici Brothers Limited C3905
Vs
Kunsill Lokali Hamrun

Il-Qorti;

Rat l-Avvizipprezentat fil-25 t'Ottubru tas-sena 2007 fejn is-socjeta' Bonnici Brothers Limited talbet illi l-Qorti tordna lill-Kunsill Lokali tal-Hamrun ihallas is-somma ta' elfejn seba' mija u erbghin Liri Maltin u sitta u disghin centezmu (Lm2740.96) ossia erbat elef seba' mija u sebghin ewro u sitta u erbghin centezmu (€4770.46) bilanc minn somma akbar rapprezentanti xoghlijiet imwettqa mill-istess socjeta' mittenti ai termini ta' tender bl-isem Tender for the resurfacing of various roads in Hamrun;

Bl-ispejjes inkluz tal-prezenti, kif ukoll tal-ittra ufficjali datata l-25 ta' Lulju 2007 kontra l-Kunsill Lokali konvenut

u bl-imghaxijiet legali sad-data tal-pagament effettiv, il-Kunsill Lokali konvenut huwa wkoll ingunt in subizzjoni;

Rat ukoll in-nota tal-eccezzjonijiet tal-Kunsill Lokali tal-Hamrun illi eccepiet, l-ewwel u qabel kollox illi l-azzjoni odjerna hija intempestiva ghaliex il-Kunsill qed jistenna l-konkluzjoni ta' rapport sabiex jigi ccertifikat xoghol maghmul mis-socjeta' attrici u l-istess socjeta' giet infurmata b'dan permezz ta' ittra ufficjali datata 22 t'Awwissu 2007;

Subordinatament il-Kunsill minghajr pregudizzju ghall-premess li x-xoghol ma sarx skont is-sengha u l-arti a dannu ta'detriment ghall-Kunsill eccipjenti u ghalhekk it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjes;

Provi

Rat illi fil-5 ta'Marzu tas-sena 2008 xehed **Etienne Attard** bhala Assistant Administration Manager tas-socjeta' Bonnici Brothers Ltd fejn dan qal illi fis-sena 2003 is-socjeta' attrici fuq talba tal-Kunsill Lokali kienet ghamlet xi xoghlijiet f'diversi toroq fosthom fi Triq id-Duluri, Hamrun fejn is-socjeta' ghamlet is-surveys li kien hemm bzonn u f'Novembru tas-sena 2003 irrangat it-triq kif mitluba.

Wara li x-xoghol gie finalizzat u ma rcevew ebda lamentela fis-sena 2007 huma ghal darb'ohra talbu ghall-hlas tal-bilanc u dakinhar permezz ta' ittra datata 29 ta'Marzu 2007 il-Kunsill gharrafhom li "as you may be aware flooding problems had resulted following resurfacing works in Our Lady of Sorrows Street, Hamurn. To date Council is still receiving complaints from concerned residents, hence the Hamrun Local Council has decided to withold payments relating to resurfacing of Our Lady of Sorrows Street, Hamrun pending permanent solution of existing problem". Malli ra hekk Attard ikkuntattja lill-Kunsill Lokali diversi drabi biex ikollu hlas tal-bilanc izda dan qatt ma sar.

Attard jghid illi l-ilmenti li semmew il-Kunsill issemmew l-ewwel darba fl-ittra tad-29 ta' Marzu 2007 u kien hemm

hekk illi nfurmawh illi qed jistennew rapport tekniku dwar din it-triq u dwar soluzzjonijiet li jistghu jsiru. Dan ir-rapport kellu jsir mill-Kunsill, izda sad-data li nfethet il-kawza dan ir-rapport ma dahalx.

Fis-seduta tat-13 ta'Mejju 2008 xehed **Dr. Luciano Busuttil** bhala s-Sindku tal-Kunsill Lokali. Dr Busuttil li kien Sindku tal-Kunsill Lokali tal-Hamrun sad-9 ta' Mejju 2008 meta eventwalment gie elett ghall-Parlament u ghalhekk ma setghax jibqa' jzomm il-kariga ta' Sindku qal illi l-mertu tal-kaz imur lura ghas-sena 2004 meta l-Kunsill kien hareg tendes ghal diversi toroq fil-Hamrun, fosthom Triq id-Duluri. Dan kienu xoghlijiet ta' resurfacing izda inqalghet problema.

Fil-kaz tat-Triq id-Duluri, il-problema principali, jghidilna Dr. Busuttil, kien jirrigwarda l-fatt li meta taghmel ix-xita tant kien jiinzel ilma, li l-ilma kien jahbat mal-bankina l-gdida li saret u kienet tidhol fir-residenza tas-sinjuri Alfred Bugeja illi joqghodu 19, Triq id-Duluri, Hamrun. Dr. Busuttil ikompli jghid illi hu ra b'ghajnejh illi ilma kien diehel sa zewg filati gholi fid-dar taghhom. Huwa kien ghalhekk gibed l-attenzjoni tas-socjeta konvenuta u l-kuntrattur kien qaxxar it-tarmac f'parti sostanzjali tat-triq u anke kien hemm bicca fejn ghalaqha bil-konkos u din ghadha maghluqa sallum u ghalhekk is-sitwazzjoni ghadha llum kif giet irrangata dak iz-zmien. Tant kien diehel ilma, kif jghidilna Dr. Busuttil, li l-familja Bugeja kienet kostretta taghmel gebel mal-bankina biex tilqa' l-ilmijiet li jidhlu fid-dar taghhom. Id-dar in kwistjoni hija dar fil-kantuniera ma' sqaq u anke l-isqaq kien affetwat mill-ilmijiet ghax infatti l-ilma kien jidhol fl-isqaq u jibqa' gewwa ma jiskulax il-barra. Dr Busuttil jishaq illi qabel ma l-kuntrattur ghamel ix-xoghlijiet qatt ma kien hemm problema ta' ilma f'din it-triq.

Dwar il-flus dovut, Dr. Busutil jghid illi peress illi huma kienu zammew il-flus u s-socjeta' Bonnici Brothers riedet tithallas, il-Kunsill kien qabbad il-Perit tal-Kunsill sabiex jara jekk ix-xoghol sar skont is-sengha u l-arti u jivverifika jekk il-livelli tat-triq inzammewx ma' dawk precedenti. Madanakollu sa meta xehed Dr Busuttil, jigifieri sat-13

ta’Mejju 2008 dan ir-rapport kien ghadu ma sarx. Il-Perit minnha mqabbad kien Samuel Formosa izda kien taghhom biss rapport verbali.

Dwar il-problemi illi kellhom is-sinjuri Bugeja, Dr. Busuttil jghid illi fit-28 ta’ Dicembru 2007, jigifieri wara li nfethet il-kawza kienet ghamlet hafna xita u ghalhekk mar jivverifika u hemm ra illi l-ilma kien ghadu qed jaqleb fid-direzzjoni tas-sinjuri Bugeja. Izda l-ammont ta’ ilma niezel ma kienx tali illi kien qed jaqbez il-bankina. Izda dan kien dovut mhux ghax giet irrangata l-bankina jistqarr Dr Busuttil izda ghaliex il-Kunsill ghamel culvert tal-ilma iktar il-fuq biex jigbor l-ilma li kien niezel minn Strada Rjali l-Hamrun. Kienu wkoll ghamlu xi pjanijiet ohra sabiex jimmiljoraw is-sitwazzjoni.

Dr. Busuttil jghid ukoll illi s-sinjuri Bugeja nterpellaw lill-Kunsill Lokali sabiex izommuh responsabbli ghad-danni kollha li kienu qeghdin isofru u kien minhabba f’hekk illi l-Kunsill Lokali zamm il-pagamenti ghaliex ma kienx sodisfatt bix-xoghol illi sar minn Bonnici Brothers. Jirrizulta wkoll li hemm xi haddiehor li ghandha l-problema wkoll bl-ilma fejn katusa issa giet taht il-livell tat-triq u allura meta taghmel ix-xita l-ilma jidhol ghandha.

Dr Busuttil jaghmel riferenza ghax-xoghlijiet riparattivi li ppruvaw jaghmlu s-socjeta’ rikorrenti fejn inqala’ parti mit-tarmac u sar konkos, u kien hemm ukoll parti mill-isqaq minn fejn beda johrog l-ilma illi is-sitwazzjoni giet irrangata u l-ilma ma baqax jinzamm. Fl-ahharnett dwar ix-xoghol li ghamlet is-socjeta’ rikorrenti, Dr. Busuttil jikkonferma li dan sar wara li nhareg tender u ntrebhet mis-socjeta’ rikorrenti.

Xehed ukoll **Philip Massa** li kien dak iz-zmien is-Segretarju Ezekuttiv tal-Kunsill Lokali tal-Hamrun u li qal li l-Kunsill Lokali tal-Hamrun fis-sena 2002 kien iddecieda li jaghmel resurfacing ta’ diversi toroq u ghalhekk kienet harget sejha pubblika ghal dan il-ghan. Dan ix-xoghol kien jinkludi brix ta’ toroq kif ukoll servizzi tal-ilma, bini ta’ bankini godda u tarmak. Fost dawn it-toroq kien hemm ukoll Triq id-Duluri.

Is-socjeta' attrici kienet rebhitu dan il-kuntratt u tterminat ix-xoghol f'Settembru 2003. Il-contracts manager tal-Kunsill Lokali kien Robert Ciantar u fis-sena 2003 u permezz ta' ittra datata 22 ta' Settembru 2003 kien l-istess contracts manager li nforma lill-perit Reuben Aquilina li kien il-perit tas-socjeta' Bonnici Brothers, li gewwa Triq id-Duluri kien hemm riskontrati problemi u fosthom jghid "now that the roads have been effectively tested by the heavy rains it was quite evident that one particular resident was faced by water running into their property". Izid jghid "when inspecting the site in question, one immediately notes that at a particular point the road has a gradient which very much effectively forces surface water to run off to only one side of the road thus causing water level to rise only on the offending side, therefore the flooding". Fl-istess ittra l-istess contracts manager jitlob lil Bonnici Brothers sabiex isib soluzzjoni ghall-problema.

Il-Perit Aquilina fis-6 t'Ottubru tas-sena 2003 permezz ta' fax informa lill-istess Robert Ciantar, "we are studying the best solution to remedy the above mentioned situation". Is-socjeta' attrici ghamlet survey u l-problema kienet indikata fis-sena illi kien hemm parti mit-triq li kienet aktar baxxa quddiem ir-residenza tas-sinjuri Bugeja u mbaghad terga' titla'. Allura biex tissolva l-problema s-socjeta' attrici barxet il-parti tat-triq in disamina biex l-ilma li jinzel fit-triq jinqasam bejn iz-zewg nahat tat-triq u dan ix-xoghol tlesta f'Novembru 2003.

Massa jkompli jghid illi fis-sena 2004 l-Kunsill Lokali hareg il-pagamenti tal-kumplament tax-xoghlijiet filwaqt li gew infurmati li ser jinzammilhom il-pagament dovut ghal dik il-parti tat-triq li fiha gie riskontrat il-problema u dan skont ittra mibghuta lilhom fis-6 ta' Marzu, 2004 mill-istess contracts committee fejn fost affarijiet jghid "however it is to be noted that pending the technical report of the state of affairs for works at Triq id-Duluri, monies due for the resurfacing works in the same stretch of road will be withheld indefinitely pending verification".

Massa jkompli jghid illi l-Kunsill qabbad il-Perit tieghu jigifieri Samuel Formosa, sabiex jaghmel ir-rapport u dan sa meta xehed is-sur Massa kien ghadu mhux lest.

Xehed ukoll permezz ta' Affidavit il-**Perit Reuben Aquilina** ili qal li huwa bhala l-perit tal-kumpanija Bonnici Brothers kien involut fil-progett bl-isem Resurfacing of Roads in Hamrun u wara li rebhet it-tender is-socjeta' rikorrenti, kien il-project manager tal-istess progett. Dan ix-xoghol kien jikkonsisti f'tkissir ta' bankini ezistenti, bini ta' bankini godda, tqaxxir tal-wicc tat-triq u tqeghid ta' wicc ta' tarmac gdid. Ix-xoghol kollu kien sar wara li hu u l-project manager tal-Kunsill Lokali Robert Ciantar kienu jiltaqghu fuq il-post u jiddiskutu u jiftehmu dwar ix-xoghol li ghandu jsir. Dan ix-xoghol tlesta kollu s'Awwissu 2003 u jghid ukoll li waqt li kienu ghaddejjin bix-xoghol la kien hemm ilment la mill-Kunsill, la mir-residenti u lanqas minn xi awtorita.

Kien izda ghal habta ta' Settembru 2003 illi Robert Ciantar informa lill-Kunsill illi kien hemm problema b'dar partikolari gewwa Triq id-Duluri fejn kien qed jidhlilha l-ilma meta kienet qed taghmel ix-xita. Huwa stqarr illi kienu sorprizi hafna peress illi x-xoghol kollu sar bi qbil mal-Kunsill, izda madanakollu ddecidew li peress li kien ghad fadlilhom li jithallsu xi affarijiet isolvu l-problemi li hemm. Allura hadu s-surveyors taghhom fuq il-post, ghaddew is-survey lil Robert Ciantar u Robert Ciantar ddecieda li f'parti tat-triq jinqala' t-tarmac u naghtu wicc gdid tal-livell tal-konkos b'livelli godda. Dan sar u tlesta f'Novembru 2003. Xi xhur wara izda gew infurmati li din il-problema kienet ghada hemm u allura kienu qeghdin izommulhom il-pagamenti ta' dan ix-xoghol.

Wara li ghalqu l-provi s-socjeta' rikorrenti fil-5 ta' Gunju, 2009, il-Kunsill Lokali Hamrun esebixxi zewg affidavits, wiehed tal-Perit Samuel Formosa u l-iehor ta' Robert Ciantar. Il-**Perit Samuel Formosa** permezz ta' stqarrija tieghu qal illi hu kien gie appuntat bhala perit sabiex jevalwa l-problema tax-xoghlijiet li saru fi Triq id-Duluri l-Hamrun u jghid illi "a glance at the levels of the srvey prepared by Bonnici reveals there is a hump in the corner

of the site in question and there is a change in the existing road levels. As a consequence surface water run off is also gathering next to the corner in caption. This needs to be readjustes and addressed in order to avoid further flooding and other inconvenience to the dwelling located at 19, Triq id-Duluri, Hamrun". Din kienet datata 28 t'Awwissu, 2008.

Robert Ciantar minn naha tieghu, fl-affidavit tieghu, jistqarr illi huwa kien contracts manager tal-Kunsill Lokali tal-Hamrun u kellu jiehu hsieb jipprepara t-tender documents u jiggestixxi l-progett kollu. Stqarr illi x-xoghlijiet bdew f'Gunju 2003 u tlestew f'Awwissu tal-istess sena. Izda wara l-ewwel xita fis-sena 2003 kellhom gja ilmenti dwar ilma li dahal go residenzi ta' xi nies u ghalhekk huwa ikkuntattja mill-ewwel lir-rikorrenti u nfurmahom b'dan permezz ta' ittra datata 22 ta' Settembru 2003 li l-Qorti gja ghamlet riferenza ghaliha qabel.

Meta mar fuq il-post sab illi kien hemm fond f'kantuniera fi Triq id-Duluri, Sqaq numru wiehed (1) fejn wara testijiet li saru rrizulta li l-ilma kien qed jaqleb fid-direzzjoni taghhom tad-dar. Ghamel allura kuntatt mas-socjeta' rikorrenti biex jaghmlu survey fuq il-livelli u gie stabbilit li parti mit-triq li kienet ta' fuq tal-istess triq kellha tinqala' u ssir mill-gdid biex tigi rizolta l-problema tal-qlib.

Irrizulta wkoll illi meta sar is-survey tal-livelli kien hemm depression fil-kantuniera u ta dan huwa mill-ewwel informa lill-kuntrattur socjeta' rikorrenti u madanakollu din il-problema ma gietx indirizzata mis-socjeta' rikorrenti u minkejja li kien hemm weghda li kellhom jaghmlu x-xoghlijiet rimedjali u dan kif jidher fax taghhom datata 13 t'Ottubru 2003 li tghid "we are studying the best solutions for the works needed in the same street".

Huwa ghamel diversi tentattivi mal-kuntrattur sabiex isolvi din is-sitwazzjoni tant hu illi fit-8 t' Ottubru 2003 rega' qalilhom "I have been instructed by the Hamrun Local Council to inform you that should the said remedial works not commence by Friday 31st October 2003 the council

would have no alternative than to employ third parties to carry out the works". Izda xorta wahda din is-sitwazzjoni ma gietx rizolta. Huwa stqarr illi s-socjeta' rikorrenti ippruvat taghmel xoghlijiet rimedjali u dan ghamlithom f'Novembru tat-2003 liema xoghlijiet saru infatti imbaghad lejn it-tielet gimgha tas-sena 2003.

Madanakollu skont Ciantar dak li kien propost ma kienx rimedju bizzejjed biex jitnehha l-inkonvenjent kollu u ghalhekk huwa ta parir lil Kunsill illi sakemm din il-problema ma tigix indirizzata u jigi eliminat l-inkonvenjent mahluq minhabba xoghol hazin, il-pagament ma kellux isir.

Fl-24 ta' Gunju, gew ipprezentati l-Affidavits ta' Alfred Bugeja u Lucy Bugeja. **Alfred Bugeja** illi joqghod fil-post 19, Triq id-Duluri Hamrun, huwa proprjetarju tal-fond illi fih qed jidhol l-ilma u dan stqarr illi f'Mejju, Gunju 2003 bdew ix-xoghlijiet fit-triq taghhom li kien jikkonsisti fi qlugh ta' parti tat-triq, jigifieri parti mit-triq id-Duluri biex imbaghad tigi asfaltata u x-xoghol tlesta wara xi tlett xhur li kien inbeda jigifieri ghall-habta ta' xi Awwissu, Settembru tal-istess sena.

Meta beda l-istagun tax-xita bdew il-problemi, infatti mal-ewwel xita qawwija li ghamlet cemplitli l-mara fost hafna paniku u qaltlu biex imur id-dar ghax kien diehel hafna ilma. Meta wasal id-dar sab lil mara u erba' minn nies ohra jitfghu l-ilma l-barra mid-dar peress illi kien diehel l-ilma mit-triq. Bugeja kien stqarr illi meta kien qed isir ix-xoghol kien avvicina wiehd mill-haddiema tal-kuntrattur li huwa r-rikorrent, fejn kien qallu illi kienu ser jaqalghu l-inkwiet ghaliex hu kellu t-targa tad-dar li kienet moghla sitt pulzieri u meta ghamlu x-xoghol din gabuha biss gholi ta' pulzier jigifieri kwazi ezatt mal-bankina. Madanakollu dan il-haddiem assigurani li ma kien ser jinqala' xejn izda l-ewwel xita rrizulta li ma kienx hekk.

Bugeja stqarr li kien ilmenta mal-Kunsill u li minn naha taghhom mill-ewwel hadu azzjoni, infatti gie l-kuntrattur, gie b'magna u qasmu t-triq min-nofs. Qalghu nofs it-triq ghat-tul kollu taghha u baxxewha, ghamlulha xibka u

ksewha bil-konkos. It-triq hallewha nofsha tarmak u nofsha konkos. Bugeja jkompli jghid illi kantuniera mad-dar taghhom hemm sqaq u f'dik il-parti l-kuntrattur qaxxar kantuniera biex l-ilma tas-sqaq johrog minn dik il-parti li kien qaxxar. Dak kien ghamlu biex isolvi l-problema ta' dislivell bejn it-triq u l-isqaq peress illi t-triq giet ghola mill-isqaq. In konsegwenza ta' dan kollu l-ilma kollu tat-triq u tal-isqaq beda jigi kollu fuqna u eventwalment jidhol go fina. Nghid ukoll illi l-ilma kollu li gej minn diversi bnadi tal-Hamrun sa minn wara l-Knsija ta' San Gejtanu jinzel kollu ghal ghandhom.

Bugeja stqarr li biex jilqa' ghal din il-hsara kellu jinbarra d-dawra tal-bankina bil-gebel u nfatti hemm moghla filata biex jilqa' ghall-hsara li kellna,liema filati qieghed jikkawza nkonvenjent lill-haddiehor. Bhala hsarat Bugeja stqarr li kull meta dahal l-ilma kellhom hsarat konsiderevoli ghaliex l-ilma baqa' diehel sa gewwa nett tad-dar u l-bieb ta' barra kellhom jaghmluh mill-gdid ghax sar ghasra u anke l-ghamara u t-twapet ta' gewwa saritilhom il-hsara. Din kienet hsara li konna nsofruha regolarment kull meta taghmel xita qawwija u biex tigi protetta din is-sitwazzjoni quddiem il-bieb taghhom kellhom itellghu cint tal-gebel.

Bugeja stqarr ukoll illi sallum ma jistax jiccaqlaq mid-dar meta jkun ix-xita ghaliex dejjem jinkwieta fuq l-ilma li ser jidhollu. Fl-ahharnett dwar ix-xoghol ta' Bonnici, Bugeja jistqarr li waqt li kienu ghaddejjin ix-xoghlijiet kienu hafna mill-girien li jigbdu l-attenzjoni tal-haddiema li kienu qeghdin isiru hsarat u li x-xoghol ma kienx qed isir sew. Biss biss jghidilna Bugeja kien hemm hafna kanen tal-ilma li kienu mikxufin fuq il-wicc tal-bankina ghaliex it-triq ma nqalghetx kif suppost u kienu qaxxru parti ta' fuq tat-triq u poggew saff irqiq u hafif ta asfalt fuqha.

Fis-26 ta' Jannar 2010 in kontro ezami Bugeja stqarr illi l-problema tal-ilma kienet ghada hemm sallum u stqarr ukoll li bhala rizultat tax-xoghlijiet il-waqqaf tat-targa, jigifieri l-gholi tat-targa minn mal-art tnaqqas minn sitt pulzieri ghal ftit inqas minn pulzier. Stqarr ukoll illi meta gab il-perit tieghu dan infurmah illi bix-xoghlijiet illi saru t-triq tieghu saret wied ghax l-ilma kollu li kien qed jingabar

wara l-Knisja ta’ San Gejtanu jibqa’ jinzel u jibqa’ gej ghal ghandu.

Il-perit Samuel Formosa xehed in kontro ezami fis-26 ta’Marzu 2011 fejn ikkonferma li kien tqabbad sabiex jaghmel ir-rapport mill-Kunsill Lokali Hamrun u stqarr illi hu ma kienx il-perit tal-progett peress li kien hemm il-contracts manager Robert Ciantar. Ikkonferma wkoll li r-rapport li kellu jaghmel hu tlesta fis-sena 2008 u li hu kien tqabbad biex jara x’kienet illi qed twassal ghall-flooding gewwa xi proprjetajiet. Fl-ahharnett ikkonferma illi sa fejn jaf hu minn meta ghamel ir-rapport tieghu sallum ma sar l-ebda xoghol rimedjali.

Wara tali xhieda l-partijiet qabblu illi ma kienx baqa’ xhieda ohra u allura hallew il-kawza ghas-sentenza.

<u>Ikkunsidrat</u>

Il-kawza odjerna tirrigwarda bilanc ta’ pagament ghall-xoghlijiet maghmula mis-socjeta rikorrenti ghal l-Kunsill Lokali tal-Hamrun, liema Kunsill Lokali, minn naha tieghu, kien qed jikkontesta illi ma sarux skont is-sengha u l-arti u ghalhekk ma kienx sar il-pagament kollu.

Il-Kunsill Lokali Hamrun infatti kienu qieghed jghid li, l-ewwel u qabel kollox, il-kawza kienet intempestiva peress illi kienu qed jistennew li jsir rapport dwar x’seta’ jsir bhala xoghol rimedjali u dwar x’kienet il-problema. Imbaghad qal ukoll li x-xoghol ma sarx skont is-sengha u l-arti.

Jirrizulta mill-provi migbura li s-socjeta’ rikorrenti kienet tqabbdet mill-Kunsill Lokali Hamrun wara illi kien hemm decizjoni biex tirranga diversi toroq fil-Hamrun stess, fejn l-istess socjeta attrici giet inkarigata permezz ta’ tender biex taghmel diversi xoghlijiet f’diversi toroq fosthom fit-Triq id-Duluri, Il-Hamrun fejn attwalment inqalghet il-problema kollha.

Il-kwistjoni illi wassal biex tinfetah din il-kawza quddiem din il-Qorti hija dovuta ghall-fatt illi meta s-socjeta’

rikorrenti ghamlu x-xoghlijiet taghhom fis-sajf tas-sena 2003, liema xoghlijiet kienu jinkludu li jaqilghu it-tarmak, jaqilghu il-bankini u jaghmlu kollox mill-gdid, meta ghamlu dan ix-xoghol fit-Triq id-Duluri l-Hamrun, irrizulta li kien hemm proprjeta wahda, ossia l-proprjeta 19, Triq id-Duluri, Hamrun tas-sinjuri Alfred u Lucy Bugeja, li kien qed jidhlilhom l-ilma bhala rizultat ta' dana ix-xoghol.

Ghad-differenza ta' dak illi stqarr Etienne Attard fix-xhieda tieghu, fejn huwa qal illi l-ewwel ilment dahlitilhom fis-sena 2007, jirrizulta mix-xhieda u dokumentazzjoni, illi, meta saru x-xoghlijiet, is-socjeta' rikorrenti mill-ewwel giet infurmata illi, meta kienet ghamlet hafna xita, dahal hafna ilma fil-fond tas-sinjuri Bugeja. Dawn sussegwentement ghamlu xi xoghlijiet rimedjali f'Novembru tal-istess sena 2003 izda dawn ix-xoghlijiet rimedjali xorta ma waslu ghal xejn, tant hu hekk illi l-Kunsill Lokali, tramite l-contracts manager taghhom fis-6 ta' Marzu, 2004, infurmaw illi "*pending a technical report on the state of affairs tat-Triq id-Duluri monies due for resurfacing the same stretch of the road will be withheld indefinitely*".

Jirrizulta mill-provi illi t-technical report li sar riferenza ghalih fis-6 ta' Marzu 2004 attwalment gie prodott mill-perit mqabbad mill-Kunsill ossia minn Samuel Formosa fit-28 t'Awwissu, 2008 jigifieri iktar minn erba' snin wara u ftit anqas minn sena wara li giet ipprezentata l-kawza l-Qorti.

Ghandu jinghad ukoll illi permezz ta' ittra ufficjali datata 22 t'Awwissu 2007 il-Kunsill Lokali kienet infurmat lir-rikorrenti li malli jkollhom ir-rapport f'idejhom kienu jkunu jistghu jirregolaw ruhhom dwar x'kellu jsir.

Madanakollu, dwar l-intempestivita imqajjma mill-Kunsill Lokali, il-Qorti ma tistax ma tinnutax illi dana ma huwiex ghal kollox korrett, peress illi damu aktar minn erbgha snin sabiex tali rapport jigi ffinalizzat.

Harsa lejn ir-rapport tal-perit tekniku mqabbad mill-Kunsill Lokali juri illi ix-xoghol skont il-Perit Formosa ma sarx skont is-sengha u l-arti u kellhom jsiru xi aggustamenti

sabiex jigi evitat ingress ulterjuri tal-ilma, liema aggustamenti jidher illi baqghu ma sarux.

Il-Qorti, in vista tal-fatt li l-partijiet qatt ma talbu illi jitqabbad espert mill-Qorti sabiex jaghmel l-evalwazzjonijiet tieghu dwar jekk il-kostatazzjonijiet tal-perit Formosa humiex korretti jew le, ikollha tistrieh fuq il-konkluzjonijiet teknici maghmula mill-Perit Samuel Formosa.

Il-Qorti wkoll tara li, minkejja l-fatt li s-socjeta’ rikorrenti kienet ben akkorrent tax-xoghol illi ghamlet u tal-konsegwenzi illi din giebet fuq il-proprjeta tas-sinjuri Bugeja, jidher li strahet fuq ix-xoghlijiet li hasset li kienu rimedjali minghajr ma qaghdet tiehu in konsiderazzjoni l-fatt jekk il-problema attwalment gietx rizolta jew le.

Il-Qorti thoss illi dina l-attitudni da parti tar-rikorrenti hija attitudni regolari u xejn professjonali illi kuntratturi mqabbdin sabiex jaghmlu ir-resurfacing fit-toroq ta’ Malta u Ghawdex jadoperaw waqt li qed jaghmlu x-xoghlijiet. Hija haga ben nota illi l-istat tat-toroq ta’ Malta mhija certament xejn felici u l-mod kif isiru l-maggoranza tat-toroq huwa, aktar u aktar, xejn aktar felici peress illi jidher car illi hafna mix-xoghlijiet jsiru minghajr ma jkun hemm pjan komplessiv tax-xoghlijiet li ghandhom isiru u jsiru bl-aktar mod ta’ malajr bil-ghan illi x-xoghol jitlesta minghajr ma jitqies jekk tali xoghol sarx skond is-sengha u l-arti.

Fil-kaz in ezami jidher li dan huwa wkoll kaz fejn min kien imqabbad sabiex jaghmel ir-resurfacing tat-toroq, ossija s-socjeta attrici, ma hax il-prekawzjonijiet kollha mehtiega sabiex jassigura illi x-xoghol isir kif suppost. Wiehed jinduna li x-xoghol ma sarx kif suppost anke jekk wiehed ihares biss lejn il-fatt li s-sinjuri Bugeja, biex jevitaw l-ingress tal-ilma, kellhom fid-dawra tal-bankina jtellghu cint tal-gebel moghla zewg filati liema cint ghadu hemm sallum u ser ikollu jibqa’ hemm sakemm is-sitwazzjoni tigi rizolta.

Il-Qorti tifhem ukoll illi, bhala rizultat tax-xoghlijiet ta’ resurfacing da parti tas-socjeta’ rikorrenti, t-triq kollha

gholiet il-fuq b'mod illi l-ilma jaqbez il-bankini u naturalment jidhol fil-fondi fejn huma livell mal-bankini kif saru mis-socjeta' rikorrenti fosthom il-fond tas-sinjuri Bugeja.

Il-Qorti thoss illi huwa car illi dan huwa dovut unikament ghall-xoghol mhux skont is-sengha u l-arti illi sar mis-socjeta' rikorrenti.

Ghal dak li ghandu x'jaqsam mas-somma dovuta u s-somma mizmuma mill-Kunsill Lokali ghal dak li ghandu x'jaqsam max-xoghlijiet tat-Triq id-Duluri, in vista tal-fatt li l-partijiet ghal darb'ohra ma appuntaw ebda espert sabiex jevalwa kemm kien jiswa x-xoghol ta' resurfacing tat-Triq id-Duluri u allura kemm kellu jitnaqqas flus, il-Qorti ser tistrieh fuq il-kostatazzjonijiet maghmula mill-contracts manager Robert Ciantar, fejn huwa kkonkluda illi l-ammont li kellu jinzamm kien ta' elfejn u sebgha u erbghin lira maltin u sittin centezmu (LM2,047.60) ossia l-import tar-rikors odjern.

Konkluzjoni

Il-Qorti wara li rat il-provi kollha prodotti quddiemha u wara li rat id-dokumentazzjoni migjuba quddiemha filwaqt illi tichad l-ewwel eccezzjoni ta’ intempestivita, tilqa’ t-tieni eccezzjoni tal-Kunsill Lokali Hamrun u tiddikjara illi, peress li x-xoghol ma sarx skont is-sengha u l-arti, it-talba attrici ghandha tigi michuda.

Bhala spejjes kull parti ghandha tbati l-ispejjes taghha.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM-------------------------------